

Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**7) Første behandling af lovforslag nr. L 157:
Forslag til lov om ændring af lov om kemiske
stoffer og produkter.**

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 15/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pernille Blach Hansen (S):

Der er ingen tvivl om, at de mange forskellige kemiske stoffer, vi omgiver os med i dag, i høj grad påvirker vores hverdag i både positiv og negativ retning, og de negative konsekvenser er både miljø- og sundhedsmæssige.

Vi har f.eks. stigende problemer med fund af kemiske stoffer i vores drikkevand. Der er altså stor grund til bekymring over kemikalietryk- kets negative konsekvenser, og heldigvis deler de andre EU-lande også vores bekymring. Derfor har man i EU arbejdet med biocidområdet, dvs. med de kemiske og mikrobiologiske produkter, der har til formål at slå liv ihjel. Det har ført til udarbejdelsen af et direktiv, og gennemførelsen af det direktiv er hovedindholdet af det lovforslag, vi i dag behandler.

Der er vigtige grunde til at beskæftige sig med biocider. Alene på det europæiske marked findes der nemlig over 1.200 forskellige aktive stoffer til biocidformål, og en stor del af befolkningen kommer daglig i kontakt med biocider, eksempelvis i rengøringsmidler. Men indtil nu har man typisk først grebet ind over for biociderne, hvis man efter anvendelsen opdagede væsentlige effekter på miljø eller sundhed. Det ændres med dette lovforslag, som indebærer, at flere bekæmpelsesmidler end i dag skal godkendes, før de sælges og benyttes, og det er vi utrolig glade for i Socialdemokratiet. Vi ser direktivet som et klart fremskridt på den europæiske miljøbane, og lovforslaget vil også føre til, at vi i Danmark fremover på forhånd skal godkende flere biocidmidler, end vi gør i dag.

Vi er samtidig meget glade for de dele i lovforslaget, der er en opfølgning på Bichel-udvalgets rapport om landbrugets pesticidforbrug. Forslaget åbner mulighed for, at der efter en evaluering i 2002 kan iværksættes ekstra tiltag, hvis landbruget ikke til den tid har nået målene. Vi støtter muligheden for at fastsætte kvoter ved overforbrug af pesticider og muligheden for at etablere sprøjtefri zoner, eksempelvis ved vandløb og søer, fordi vi er meget optaget af pesticidernes påvirkning af miljø og sundhed. Jeg kan dog samtidig oplyse, at ministeren er indstillet på at dele lovforslaget, som jeg kan forstå at flere ønsker.

Lovforslaget giver også mulighed for at fastsætte ekstra gebyrer til at dække udgifter til ekstra tilsyn på kemikalieområdet. Det vil bl.a. kunne bruges på kosmetikområdet, og Socialdemokratiet støtter dette forslag, fordi det bringer os et skridt videre ad vejen til en fornuftig håndtering af kemikaliespørgsmålet.

Lovforslaget viser, at både EU og den danske regering er villige til aktivt at tage fat om miljø- og sundhedsproblemerne. Det er ikke bare ren snak, men konkret handling.

Hans Christian Schmidt (V):

Da vort partis ordfører på dette lovforslag, fru Helga Moos, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne fremføre følgende:

Ser vi på lovens hovedområde, der handler om implementering af EU-direktivet på biocidområdet, er der tale om kompliceret, men ærlig og reel lovgivning, båret af absolut nødvendige og gennemtænkte forslag. Vi kan kun glæde os over, at man omsider for alvor tager fat på at godkende de biocider, som samfundet benytter i udstrakt grad, både i private hjem, i den offentlige sektor og i erhvervslivet. Jeg kan kun sige: Det var på tide.

Sådan som forslaget er skruet sammen, får vi biociddirektivet implementeret, og vi får også en del af Bichel-udvalgets anbefalinger ført ind i lovforslaget. Det er klart, at fra Venstres side har vi fundet det utilfredsstillende, at vi på den ene side vil få svært ved at tilkendegive, at vi fuldhjertet støtter implementeringen af EU-direktivet, men ikke finder, at man allerede nu skal begynde at indføre bemyndigelser i lovforslaget, som kan medføre, at man kan gennemføre nogle af Bichel-udvalgets anbefalinger og i øvrigt også sikre sig bemyndigelse til at kunne gennemføre nogle ting i Pesticidhandlingsplan

2, som eventuelt ikke kunne gennemføres ved en frivillig aftale.

Jeg skal derfor på Venstres vegne hilse med glæde, at vi nu får at vide, at man vil dele forslaget. Jeg går ud fra, at ministeren vil meddele det, nu da Socialdemokratiets ordfører har sagt, at det vil ske, og når det sker, kan vi sige, at vi kan give lovforslaget vores fulde og hele støtte, og så har vi sådan set ikke flere bemærkninger til forslaget.

Henriette Kjær (KF):

Ved første øjekast ser lovforslaget jo godt og nødvendigt ud, godt, fordi der er behov for nogle fælles godkendelsesordninger for biocider, så reglerne bliver ens i hele EU, og nødvendigt, fordi det er en uholdbar situation, at f.eks. desinfektionsmidler i dag ikke er reguleret, og at den godkendelsesordning, der findes, ikke lader miljøhensyn indgå i vurderingen.

I Det Konservative Folkeparti synes vi altså, at biociddirektivet er fornuftigt, og vi har ingen problemer med at implementere det i dansk lov. Vi finder det fornuftigt, at der udarbejdes tre positivlister, og at der i direktivet opereres med en række forenklede godkendelsesprocedurer.

Men vi finder det uhensigtsmæssigt, at ministeren har givet sig selv nogle bemyndigelser, der rækker ud over direktivet. Vi frygter, at det kan føre til, at den forenkling, der med direktivet lægges op til, går fløjten, fordi ministeren nu vil få bemyndigelse til at fravige de mere enkle principper. Der kan med en ubegrænset ministerbemyndigelse skabes usikkerhed i de virksomheder, der bruger nogle af disse biocidmidler.

Skibsværftsforeningen har foreslået, at der i bemærkningerne til lovforslaget bør henses til, at den bemyndigelse, der gives i § 33a, vil blive udført i overensstemmelse med undtagelserne i direktivet, punkt 88, og som jeg forstår det, er det imødekommet i bilag 3 til lovforslaget, og det er vi tilfredse med i Det Konservative Folkeparti.

Vi er altså alt i alt positive over for det, der har med biociddirektivet at gøre. Men jeg synes virkelig, det er at problematisere behandlingen af det ellers så gode lovforslag, at ministeren har indføjet afsnittet om Bicheludvalgets rapport. Det finder jeg ærlig talt upassende.

Bicheludvalgets anbefalinger var et rigtig godt kompromis mellem erhvervene og miljøorganisationerne. Det byggede på frivillighed

og tillid, hvor alle havde hugget en hæl og klipet en tå, og jeg syntes, det var et flot stykke arbejde, der netop viste, at samtale fremmer forståelsen.

Nu kommer ministeren så og vil lovgive ud over Bicheludvalgets anbefalinger. Ministeren ønsker en række bemyndigelser, så han vil være i stand til at gennemføre regeringens pesticidhandlingsplan 2. Her vil ministeren fastsætte kvoter, såfremt der er et overforbrug, samt etablere randzoner. Det vil sige, at ministeren uden kompensation til jordbrugerne kan udlægge disse randzoner, hvilket vil have betydelige økonomiske konsekvenser for de landmænd, der tilfældigvis bor tæt ved en sø eller et vandløb. Det er ikke retfærdigt, og det kan vi ikke støtte i Det Konservative Folkeparti.

Da hele spørgsmålet om Bicheludvalget og behandlingen af dets rapport er yderst afgørende for os, kan vi ikke stemme for det samlede lovforslag, der ellers er godt og nødvendigt, men vi håber, at ministeren er indstillet på at dele lovforslaget op i to, så vi kan få behandlet spørgsmålet om biocider i et lovforslag og, hvis ministeren endelig ønsker det, spørgsmålet om pesticider i et andet lovforslag.

Jeg kan forstå på den socialdemokratiske ordfører, at vi allerede er blevet imødekommet, så vi håber på en rigtig god og konstruktiv udvalgsbehandling.

Jørn Jespersen (SF):

Nu kan jeg jo forstå, at det i realiteten er to forskellige lovforslag, vi behandler, og det synes jeg sådan set er helt ok.

Med hensyn til det første lovforslag, som handler om implementeringen af biociddirektivet, er vi i SF meget positive over for forslaget. Det indebærer, at der bliver etableret en positivliste over stoffer, som markedsføres som biocider, og denne model for en regulering af et vigtigt kemikalieområde synes vi burde danne model for en generel regulering af kemikalieområdet, forstået på den måde, at det lægger op til, at flere stoffer bliver revurderet, at en del af de nuværende uvurderede stoffer bliver saneret væk, og at flere produktområder og stofgrupper bliver inddraget under systemet med positivlister. Det er et godt princip. Det støtter vi.

Vi er også glade for princippet om substitution, altså det forhold, at et stof, som kan erstattes af et andet stof, der har den samme effekt, men er mindre skadeligt, ikke bliver tilladt.

Så implementeringen af biociddirektivet er vi som sagt positive over for.

Det andet lovforslag, som handler om nogle beføjelser til ministeren vedrørende pesticid-handlingsplan 2, er vi som udgangspunkt også positive over for. Det vedrører jo bl.a. spørgsmål om sprøjtefri zoner langs vandløb og søer, det handler om yderligere omlægning til økologi, og det handler om at få nedbragt behandlingshyppigheden. Men det er meget afgørende for os, at vi ser den del af lovforslaget i forbindelse med en samlet vurdering af pesticidhandlingsplanen, og der synes vi, at det forslag, som regeringen har haft til høring, er for uambitiøst. Det mener vi, bl.a. fordi det areal, som man lægger op til kan udlægges til sprøjtefri zoner, er for lille. Det mener vi, fordi vi har meget svært ved at se, at der gøres nogen ekstra indsats end det, der er aftalt på økologiområdet, og det mener vi, fordi målsætningen med hensyn til behandlingshyppighed jo i virkeligheden er svagere end den gamle plan, som burde have været gennemført for flere år tilbage, og derfor er det vores opfattelse, at pesticidhandlingsplan 2 bør strammes voldsomt op i forhold til det udkast, der har været til høring.

De beføjelser, som lovforslaget her lægger op til, er vi som udgangspunkt positive over for, men vi vil meget gerne se dem i sammenhæng med den samlede pesticidhandlingsplan, og derfor er vores holdning, at vi som udgangspunkt er positive over for beføjelserne, men at vi ser frem til fornuftige og konstruktive forhandlinger med regeringen om at få et samlet billede af ambitionsniveauet og virkemidlerne i pesticidhandlingsplan 2.

Svend Aage Fauereholdt (DF):

Hovedprincippet i det forslag, vi behandler her, er igen at give miljøministeren beføjelser til yderligere gebyrer på en række kemiske stoffer og produkter. Biocidmidler skal godkendes som bekæmpelsesmidler, før de må bruges. Det er helt i orden. Det støtter vi meget i Dansk Folkeparti, og her har vi allerede på finansloven afsat økonomiske midler til forskellige forsøg.

Vi er jo i den situation nu, at vi, samtidig med at vi behandler det her, skal have gang i vores skove, i skovrejsningen. Vi skal have plantet utrolig mange hektarer igen, særlig efter orkanen, og derfor er det nok rigtigt, at også Dansk Skovforening blander sig lidt her og siger, at der er brug for visse kemikalier til

træernes vækst i de første 8-10 år. Det må vi være meget, meget lydhøre over for.

Kosmetikken kommer også ind i det her lovforslag, og kosmetik kan jo se godt ud. Det er måske lidt skadeligt for nogle, men for andre er det så fuldstændig uskadeligt.

Desinfektion er en daglig nødvendighed, ja, nogle steder en stor nødvendighed mange gange daglig. Vi har bl.a. lige hørt fra sygehuse, hvor man dør med rengøringen af forskellige ting, så en af de ting, som indgår i det her lovforslag, er også, at vi gerne fremover skulle kunne benytte de rigtige kemikalier.

Vi er spændt på det udvalgsarbejde, der kommer nu. Vi er spændt på den deling af lovforslaget, som vi har hørt der vil blive præciseret. Men som allerede sagt synes vi i Dansk Folkeparti, at det igen er for store beføjelser, der bliver givet til miljøministeren.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg skal ikke forlænge behandlingen af det her lovforslag yderligere ved at gennemgå biociddelen, som vi nu skal behandle nærmere. Jeg vil også kun sige, som andre har sagt, at jeg synes, at biociddelen i det her lovforslag er både nødvendig, fornuftig og velproportioneret på alle måder, så der har jeg slet ikke noget at anke over.

Når det gælder den del, som vi jo nu har hørt skulle skilles fra, må jeg sige, at der vil jeg anbefale ministeren meget ikke at dele op, men at trække tilbage, og når jeg anbefaler det, så er det, fordi vi har nu noget ude i en høring, vi har diskuteret pesticidhandlingsplan længe, og jeg havde i og for sig forventet, at vi skulle have noget mere samtale om det her, inden vi skulle videre.

Så ligger der det i det, at i den holdning, der ligger til grund – jeg tror, jeg har nævnt det ved tidligere lejligheder – kunne jeg godt tænke mig lidt mere ydmyghed. Når man laver frivillige aftaler, så er det blevet en vane, at man bygger en stor hammer, den hænger man op, og det vil sige, at hvis ikke alle er enige om, at man har nået målet, så ved de, hvad der falder ned af brænde bagefter. Det er en arbejds metode og en fremgangsmåde, som jeg synes er uheldig. Jeg synes som sagt, at ydmygheden over for den opgave, man står over for, er begrænset, og jeg vil meget anbefale ministeren at trække det tilbage og tage en ordentlig diskussion om det her.

Vi har en Bichelrapport, og den er på mange måder fornuftig og et udmærket grundlag at diskutere på. Jeg har bare en gang imellem fornemmelsen af, når vi taler om den, at vi også læser den lidt forskelligt. Det afgørende er altså, at vi får en diskussion af det her. Jeg vil ikke afvise, at på sårbare områder skal vi have en ordentlig diskussion af, hvordan vi gør det i forhold til ejere og dem, der bliver trængt osv.

Jeg ser i øvrigt gerne et højeffektivt landbrug og ikke et laveffektivt landbrug, fordi det højeffektive landbrug giver mulighed for, at der bliver plads til naturen, nemlig at vi på lidt længere sigt med forskellige udlægninger af sårbare områder har mulighed for at beskytte naturen for alvor. Men så kan det altså ikke hjælpe noget, at man tror, at man kan redde verden alene ved ikke at bruge midler, ikke at bruge gødning osv., for vi ved, det giver et udbyttetab, der er ganske stort, og vi ved, at hvis vi skulle føde verden i dag med den metode, som vi egentlig forholder os til som en vis luksus her i landet, så kan vi ikke engang føde vores befolkning.

Så det afgørende er, at jeg beder ministeren om at lade være med bare at dele op og så tordne igennem med den der ene pind, der formentlig bliver tordnet igennem, men lad os tage en ordentlig diskussion om det her. Det vil være min anbefaling.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Ebbe Kalnæs siger, at man ikke i et lovforslag skal tage højde for den mulighed, at målsætningerne i en frivillig aftale ikke bliver nået. På den baggrund vil jeg gerne spørge hr. Ebbe Kalnæs, om han synes, det er helt i orden, at man først laver en handlingsplan, en frivillig aftale med 10 års perspektiv, og så må konstatere, at målsætningerne ikke bliver nået, langt fra bliver nået, og derefter bare laver en ny frivillig aftale uden nogen som helst overvejelser om, hvad man gør, hvis målene heller ikke bliver nået i anden omgang.

Hvor mange gange skal man efter CD's mening lave en frivillig aftale, som ikke bliver overholdt? Er det efter CD's mening sådan, at frivillige aftaler betyder, at det er frivilligt at overholde dem?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Om det er frivilligt at overholde dem? Nej, det er det selvfølgelig ikke. Altså bliver de ikke holdt, så må vi tage diskussionen op igen. Men vi skal altså tænke på, at når vi laver lange frivillige aftaler, så er der altså nogle forudsætninger, som de, der laver aftalen, ikke nødvendigvis ved om kan holde 100 pct. Der er altså forskellige forudsætninger i så lange aftaler, og så må vi drøfte dem løbende.

Men arbejdsmetoden kender jeg godt, og jeg ved godt, at hr. Jørn Jespersen egentlig holder meget af den metode, men det er altså ikke den metode, vi ønsker at arbejde efter.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Der var sådan set ingen svar på mit spørgsmål om, hvor mange gange man skulle lave den, og hvad en frivillig aftale egentlig betyder. Jeg vil bare sige til hr. Ebbe Kalnæs, at mange gange hører man jo borgerlige partier sige noget om, hvordan ting fungerer ude i virkeligheden. Der er det altså sådan rent civilretligt, at man ikke bare kan lave aftaler, skrive under på dem og så bagefter komme med alle mulige undskyldninger om, at der har været mange forhold, der gjorde, at det har været lidt sværere, end man troede, at leve op til dem. Vi kan ikke bruge frivillige aftaler som instrument, hvis det bliver konsekvensen.

Jeg er egentlig tilhænger af at bruge frivillige aftaler på en lang række områder, fordi det giver engagement, fleksibilitet, men brugen af dem kræver, at man løbende følger, om målsætningerne ser ud til at blive nået, og at man har tænkt ind, hvad man gør, hvis målsætningerne ikke bliver nået. Og hvis der er partier som CD, forstår jeg, der gør sig til talsmand for at bruge frivillige aftaler, men som ikke vil bygge dét ind i dem, så er det det samme som at give carte blanche til bestemte erhverv og sige: I behøver overhovedet ikke leve op til samfundsmæssigt vedtagne målsætninger på miljøområdet. Og det synes jeg er en skam.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Min korte bemærkning til hr. Kalnæs skal forstås som en kommentar til hr. Jørn Jespersens meget hurtigt talte indlæg.

Mit spørgsmål er, om hr. Ebbe Kalnæs har bemærket, at der ikke er tale om en frivillig af-

tale. Der er tale om en handlingsplan, som bygger på frivillighed, og det er minsandten noget andet – undskyld, jeg siger det. Den såkaldt frivillige handlingsplan går langt længere end Bichel-rapportens konsensusaftale. Hvis man kan dele en 5-10-års-periode op i små etaper og regne med, at man skal nå det hele i den takt, som man deler den op i, så går handlingsplanen langt længere, end man kan forvente at nå de første 2 år, hvor man først skal have sat hele systemet i gang. Det bygger jo på undervisning, på formidling af ny viden, på forskning osv., og man kan ikke nå nogen resultater på de 2 år, som der reelt er tale om i den såkaldt frivillige plan, som altså ikke er en aftale.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg gør opmærksom på, at det er en kort bemærkning til hr. Ebbe Kalnæs.

Fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Min korte bemærkning er af samme karakter som den foregående talers korte bemærkning.

Jeg vil gerne spørge hr. Ebbe Kalnæs, om han ikke kan bekræfte, at de mål, der er i den nu fremlagte handlingsplan, ligger inden for det, man ifølge Pesticidudvalgets anbefalinger kan opnå uden ekstra omkostninger?

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne bekræfte, at det ligger indenfor, men det er jo ikke sikkert, at det bliver slutresultatet.

Og hvad mener vi med frivillige aftaler? Det er nogle, der sætter sig ned for at nå et mål, men man kan ikke kalde det frivillige aftaler, hvis man siger, at hvis man ikke når målet, så falder hammeren. Jeg er villig til at drøfte en ordning, som giver yderligere beskyttelse, når vi har fået nogle erfaringer med de aftaler, der er indgået, men jeg vil ikke tale om det med pistolen for brystet, for det er den metode, man anvender her.

Men jeg kan forstå, at den helt store forskel her ligger i livssynet, i måden, man agerer på, når man prøver at lave ting sammen. Der er vi meget forskellige fra Socialdemokraterne og ikke mindst fra hr. Jørn Jespersen.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

Da Det Radikale Venstres normale ordfører på det her område ikke er til stede, skal jeg tillade mig at læse følgende op:

Dette lovforslag omhandler først og fremmest gennemførelsen af EU's biociddirektiv. Det sker ved forslag til ændring af de nuværende godkendelsesprocedurer for bekæmpelsesmidler. Nye EU-regler på området betyder, at vi også i Danmark skal godkende nogle nye, større grupper efter kemikalielovgivningen, førend de må sælges og markedsføres her i landet.

Lovforslaget lægger ikke op til en hurtigere gennemførelse her i landet, end EF-direktivet foreskriver, og der skulle således ikke være tale om en forimplementering.

Den næste del af lovforslaget angår dele af midlerne i Pesticidhandlingsplan II, som er en delopfølgning af Bichel-udvalgets rapport fra marts 1999.

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at der har manglet redskaber til at håndhæve de ambitiøse mål for nedsættelse af pesticidforbruget, der blev sat op i slutfirserne. Det er først inden for de seneste år, man har set et fald i pesticidanvendelsen, i hvert fald et måleligt fald, og derfor er det med Det Radikale Venstres velsignelse, at der nu gives miljøministeren midler til at skride ind, hvis midlerne i pesticidhandlingsplanen ikke holder.

Retningen er altså klar. Det her handler om nedbringelse af pesticidtrykket på jorden og i grundvandet.

Lovforslaget lægger endelig op til, at der indføres gebyrer for godkendelsesbehandling af biocidmidler og gebyrer for vurdering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler. Også det kan vi støtte.

Samlet set støtter Det Radikale Venstre forslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslistens ordfører, hr. Søren Kolstrup, kan heller ikke være til stede, og derfor skal jeg fremføre hans synspunkter.

Sidste år havde Folketinget flere debatter om det kemiske område, herunder en drøftelse af lovforslag fra Enhedslisten og en forespørgselsdebat. Der var fra regeringens side mange lovprisninger af Enhedslistens forslag, og mange fugle på taget. Regeringen ville vende tilbage her i den nye samling med en række tiltag, som skulle dæmme op for den stigende kemi i den danske dagligdag, hed det.

Derfor har vi selvfølgelig med spænding set frem til regeringens udspil på kemiområdet, men regeringens træthed må desværre også siges at være trængt ind i Miljøministeriet. Det, vi ser her, er stort set ren ekspedition af forretningssager.

I Enhedslisten forstår vi ikke, hvorfor regeringen ikke kan se nogle klare, politiske formål i at gøre kampen mod den uønskede kemi til et tema, der kan bruges til at vinde genklang i befolkningen, gerne sammen med en offensiv rettet mod en større og større forurening af vores drikkevand. Det er en meget vigtig ting.

Er der noget, regeringen og vi kan blive enige om, er det jo netop, at den borgerlige fløj her i Folketinget intet, absolut intet, har at byde på i kampen mod den uønskede kemi og kampen for rent drikkevand, men regeringen lader stå til. Mens stort set hele befolkningen kan se problemerne med stigende allergi- og hormoneffekter, kommer der ingen offensive udspil fra regeringen. Når vi andre kommer med forslag, så klappes der i hænderne, men der sker ingenting. Det er for sølle, og regeringen graver sin egen grav endnu dybere ved sin passivitet på kemiområdet.

Vi er altså dybt skuffede, og regeringen må nu se frem til, at Enhedslisten om kort tid genfremsætter sine lovforslag på kemiområdet, og så må vi se, om den arbejdsløse regering er mere villig til at gøre noget for miljøet og drikkevandet.

Så til de konkrete forslag, vi behandler:

Det centrale i den første del af lovforslaget er implementeringen af EU's biociddirektiv. Som det ligger her, kan det ikke få Enhedslistens støtte. Lad mig nævne en række kritikpunkter:

Dansk lovgivning ændres nu, uden at vi kender de konkrete godkendelsesprincipper, som EU endnu ikke har fastlagt. Til trods herfor hævdes det i bemærkningerne, at beskyttelsesniveauet efter EF-systemet generelt vil ligge på linje med det eksisterende danske. Det er jo ren spådomslovgivning, ren besværgelse.

For det andet fremgår det, at Danmark er forpligtet til at behandle en ansøgning om et biocid, som vi i dag har forbudt. Det er uacceptabelt.

Det tredje er, at formålsparagraffen svækkes.

For det fjerde hedder det i bemærkningerne, at medlemsstaterne bevarer kompetencen til at godkende de enkelte biocidmidler, men det er jo ren manipulation. Sandheden er, at hvis et giftstof først er godkendt i Spanien, så kan vi i

praksis ikke forbyde det herhjemme. Vi kan brokke os, men det er en EU-komité, som skal tage stilling til vores klage. Der bliver med det her lovforslag overført massiv kompetence fra Danmark til EU.

Og endelig som det femte vil vi fremhæve, at godkendelsesproceduren forenkles – såkaldt forenkles – og det vil sige, at der bliver en mindre seriøs behandling, godkendelsesperioderne forlænges, mærkningskravene forringes, godkendelserne omgærdes af hemmelighed, Miljøklagenævnet kobles af, ligesom det er sket på pesticidområdet, og Bekæmpelsesrådet ikke vil blive inddraget i godkendelsesprocessen. Altså en lang stribe forringelser i forhold til dansk lovgivning i dag.

De to andre hovedelementer kan Enhedslisten støtte, og det glæder os, at den socialdemokratiske ordfører fortæller, at lovforslaget kan deles op. Kun er det ærgerligt, at det er ministerens »tælle til 90-gen«, der er årsagen, og ikke almindelig saglighed.

Vi støtter, at ministeren får bemyndigelse til at sætte gang i nogle af Bichel-udvalgets anbefalinger. Vi vil dog gerne drøfte det omtalte kvotesystem nærmere under udvalgsbehandlingen, da det kan gøres på mange måder, herunder også måder, hvor det ingen effekt har.

Omvendt haster det meget med regler om forbud mod sprøjtning på bestemte tidspunkter af året. Det er nemlig forlængst videnskabeligt bevist, at sprøjtning med pesticider om efteråret er det samme som at hælde dem direkte i grundvandet.

Vi støtter også, at forsøgene med frivillige aftaler med kosmetikindustrien nu opgives og erstattes af en branchebetalt tilsynsordning. Det foreslog vi allerede sidste år, hvor denne sag sidst var på dagsordenen, fordi praksis har vist, at der ikke kan laves frivillige aftaler med den kemitunge industri i Danmark.

Så afvisning af den første del og støtte til den anden del af lovforslaget.

Ole M. Nielsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti er vi rigtig glade for den del af lovforslaget, som omhandler implementeringen af biociddirektivet. Det synes vi er rigtig godt. Da det er stort, omfattende og kompliceret, skal det nok passe, at der kan være nogle tekniske problemer deri, men alt i alt synes vi, det er et rigtig godt tiltag, at alle de forskellige stoffer kommer igennem en godkendelsesprocedure osv. Det er endda muligt, at der er for

lange overgangsperioder osv., men alt i alt synes vi, det er helt fint, og jeg er enig med SF's ordfører i, at der var mange flere kemikalier, der burde igennem en tilsvarende procedure.

Så er det en skam, at vi skal ødelægge den gode stemning ved at diskutere hjemler til miljøministeren i forlængelse af Bichel-rapporten, som jo er en stærk kommentar til den pesticid-handlingsplan, som vi jo ikke har haft lejlighed til at drøfte her i Folketingssalen. Vi får selvfølgelig nok lejlighed til at drøfte den uofficielt i udvalget og andre steder, men det er nu, vi har lejligheden, og jeg synes, det er yderst beklageligt.

Kristeligt Folkeparti bakker Bichel-rapporten op, som den er. Vi synes, det er flot, at man kunne nå frem til de resultater, som bygger på, at der skal rimelig tid til. Og det er jo dér, ministeren først og fremmest forsynder sig i dette lovforslag, ved at det faktisk skal ske i løbet af 2 vækstår. Der er jo ikke tale om 3 år, selv om jeg kan godt tælle 1, 2, 3 eller år 00, 01, 02, men kendsgerningen er jo, at markplanen for det første år allerede er lavet rundtomkring i landbruget, og man kan ikke lave ret meget om på den behandling, markerne skal have, hvis der skal komme et bare nogenlunde fornuftigt resultat ud af det. Derfor er der reelt kun tale om 2 år.

Derudover er der jo i Bichel-rapporten tale om, at der skal opbygges viden, der skal forskes, der skal indføres nye metoder, man skal øve sig i nye sædskiftmodeller, der skal måske ligefrem nye maskiner til og rækkebehandling i forskellige afgrøder osv. osv. Derfor kan vi ikke sige, at man de første 3 år skal nå 25-30 pct. af det, man skal nå på 10 år. Det kan man slet ikke, og forslaget går faktisk endda videre.

I den her såkaldt frivillige plan lægges der f.eks. op til, at man skal reducere behandlingshyppigheden fra, så vidt jeg husker, 2,4 eller 2,5 til 2,0 i år 2000. For det første kan det ikke lade sig gøre inden for den tid, hvis de midler, der omtales, skal have tid til at virke, og for det andet må vi også erkende, at man ikke kan aflæse behandlingshyppighed over et par år. Det har vi erfaring for fra de år, der hidtil er gået, hvor den trods alt er reduceret fra, så vidt jeg husker, 3,7 til de her 2,4-2,5, og det dækker over en hel masse svingninger over årene. Det har noget at gøre med, at Vorherre ikke giver os helt stabilt vejr hele tiden. Så det er virkelig svært at gøre på den måde.

Der står så flot her – den gule lampe lyser allerede – at planen bygger på frivillighed og videnforøgelse. Det er et par gode virkemidler. De skal bare have lidt mere tid, så er vi helt med på dem. Det kan bare ikke lade sig gøre på så kort tid.

Så er der endvidere det med, at der skal udlægges sprøjtefri randzoner. Dér mener vi, at landbruget skal have kompensation for den slags, og der er også en form for kompensation, idet det foreslås, at man skal betjene sig af braklægningsordningen, altså under arealstøtteordningen. Så vidt jeg ved, kan man slet ikke det. Braklægningsarealer skal have visse størrelser, visse bredder osv. Så der skal simpelt hen ske en ændring – og den skal vi have aftalt med EU, tror jeg – for at man kan lave det på den måde. Så det kan i hvert fald heller ikke lade sig gøre inden for det par år, der er til rådighed.

Så er der endelig det med at fjerne dispensationsmuligheder for forbudte grundvandstruende pesticider, og at afviklingsfristen for disse skal reduceres. Det kunne vi også godt ønske, men disse produkter bruges jo typisk til ganske små afgrøder og specielt til bær og frugt.

Jeg har for nylig fået et svar fra ministeren på et spørgsmål, jeg stillede om, hvorvidt man havde de pesticider til rådighed, som skulle til for, at man kunne have bærplantager i Danmark, og ministeren bekræftede, at der kunne gives dispensationer. Men jeg må sige til ministeren, at der er forskel på etårige afgrøder, som man har i almindeligt landbrug og ved kornavl, og så bær- og frugtplantager, hvor man bliver nødt til at kunne disponere over en årrække. Man kan jo ikke tilplante en frugtplantage og så være bange for, at de midler, der er en betingelse for, at det kan lade sig gøre at avle frugt i Danmark, bliver udfaset det følgende år.

Hvad er så alternativet? Det er, at vi ikke dyrker frugt og grønt i Danmark, men køber noget i Sydeuropa, der er sprøjtet.

Bichel-rapporten siger jo også så udmærket, at vi indtager ca. 1 pct. af det acceptable indtag af pesticider igennem vores fødevarer og drikkevand. Af den beskedne ene procent – som selvfølgelig ikke bør være så meget, men 1 pct. er meget beskedent – kommer de to tredjedele fra importeret frugt og grønt. Denne del vil stige, hvis denne rapport gennemføres.

Jeg synes, det er yderst beklageligt, og jeg vil meget gerne have, at vi får mere tid til at drøfte disse ting.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Nu har flere ordførere, senest hr. Ole M. Nielsen, været inde på, at det er så frygtelig kort tid, landbruget får til at nedsætte behandlingshyppigheden: Det er frygtelig kort tid. Der er så mange ting, man skal gøre, og det er så store krav, der stilles, og man har så kort tid.

Men er det ikke rigtigt, at den første pesticid-handlingsplan tilbage fra 1987, altså for 13 år siden, opstillede en målsætning på 10-års-sigt, som skulle være nået i 1997, om en behandlingshyppighed på 1,3? Og nu laver vi så en Pesticidhandlingsplan II, hvor det ifølge regeringens udspil er målsætningen, at vi skal komme ned på 2,0 i år 2002, altså mildest talt et godt stykke over den gamle målsætning. Det vil altså sige, at vi nu har en periode på 15 år med en målsætning, der er svagere end den, der blev vedtaget i 1987. Er det nu også i virkeligheden noget, der skal gå så stærkt, eller har landbruget bare været meget langsomt til at leve op til målsætningen?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Mit svar på hr. Jørn Jespersens spørgsmål er jo ganske enkelt: Den første pesticidhandlingsplan var politisk, den var ikke fagligt underbygget overhovedet, den var ren og skær politisk. Det var det, der var flertal for i Folketinget.

Det er jo en stor forskel i forhold til det, der ligger i Bichel-rapporten, som virkelig bygger på et godt stykke fagligt arbejde, som folk fra vidt forskellige fløje er blevet enige om. Det synes jeg er en helt anden kvalitet og noget helt andet arbejde, og det bakker vi fuldt op om.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Nu har jeg en smule svært ved at forstå, at et demokratisk parti som Kristeligt Folkeparti synes, det er så forfærdeligt, at der er truffet en politisk beslutning om en samfundsmæssig målsætning. Det turde dog være rimelig legitimt, at Folketinget valgt af befolkningen vedtager en politisk målsætning om, at man ønsker at nedbringe pesticidtrykket af hensyn til drikkevand, grundvand, vores natur, biologiske mangfoldighed og fødevarer. Det synes jeg er legitimt nok.

Men når der så bliver henvist til Bichel-udvalget, vil jeg spørge, om hr. Ole M. Nielsen kan bekræfte, at det også deri, i rapporten fra

Bichel-udvalget, fremgår, at op imod halvdelen af det nuværende forbrug af pesticider kan afskaffes, uden at det hverken giver driftsøkonomiske tab for den enkelte landmand eller samfundsokonomiske tab for det danske landbrug som helhed.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg kan vist ikke bekræfte, at det er 50 pct., men 30-40 pct. Men ikke over 2 år, hr. Jørn Jespersen. Det er jo det eneste, jeg kritiserer. Jeg siger, jeg bakker op om Bichel-rapportens enighed, men ikke på 2-3 år, det er det, der er problemet.

Så vil jeg stadig væk sige, at det, der er politisk flertal for, bestemt ikke behøver være fornuftigt, og det tror jeg da også SF's ordfører mener og kan tilslutte sig på andre områder. Når det så skal gennemføres frivilligt for et erhverv, som bliver nødt til også at sørge for, at det kan betale sine kreditforeningsrenter, så vidt det nu kan lade sig gøre, og sine omkostninger i øvrigt, så må man altså leve med, at der bliver lidt udsættelse af det. Det er trods alt sådan, at landbruget skal betale deres egne regninger. Det er jo ikke ligesom os politikere, der får lønforhøjelse, selv om befolkningen ikke mener, vi skal have det. Sådan er det altså ikke i landbruget. De skal selv finde ud af det.

Hvis målsætningen i 1987 skulle have været gennemført, så havde man trukket tæppet væk under dansk landbrugs planteavl fuldstændig totalt og aldeles. Jeg er glad for, at den målsætning ikke er opfyldt. Det ville have været forfærdeligt. Men det her i Bichel-rapporten tror jeg på, vi kan gennemføre over 10 år.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er dog utroligt, at hvis man fjerner den del af pesticidforbruget, som ikke har nogen nytteeffekt for den enkelte landmands driftsøkonomi, og som ikke har nogen gavnlig virkning på samfundsokonomien, så skulle det rive tæppet væk under landbrugserhvervet. Det har jeg meget svært ved at forstå.

Jeg påpeger bare, at der altså har været en meget lang frist til at komme i gang med de her ting, og at vi i øjeblikket er inde i en udvikling, hvor behandlingshyppigheden falder med 0,2 pct. om året, og at den målsætning, der er lagt op til, nedsætter den udvikling til 0,1 pct. om året, og det har jeg svært ved at forstå på bag-

grund af den tålmodighed, der har været udvist i forhold til den gamle plan.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen det var vist en tidligere ordfører, der sagde, at vi læste Bichel-rapporten forskelligt, og det kan jeg da i hvert fald bekræfte, eller også så læser vi den overhovedet ikke. Jeg kunne være i tvivl om, hvorvidt hr. Jørn Jespersen har læst forudsætningerne.

Det er jo ikke rigtigt, at halvdelen af pesticidforbruget er nytteløst og uden økonomisk betydning for landbruget. Men det kan skæres ned over en periode, nemlig når man har lært at udvikle nogle nye teknikker, fået ny viden og lært nye metoder og en hel masse forskellige ting, udvikle nye sorter, udvikle nye sædskifter osv. Det er jo det, der er forudsætningen, og den tilslutter jeg mig stadig væk.

Og så vil jeg sige til det der med, at der ikke er sket noget, jamen der er jo sket meget siden 1987. Som hr. Jespersen selv ved, så er behandlingshyppigheden faldet. Vi har udfaset alle de værste pesticider, der, så vidt vi ved, går i grundvandet, og det kan ministeren jo i hvert fald bekræfte, ministeren siger det selv. Alle de, der har den mest negative indflydelse på miljøet, er ude, og det har betydet meget i landbruget, nemlig at man har skullet lægge rigtig meget om, lære nye metoder og acceptere udbyttefald og også acceptere – det er noget helt andet, det kan vi komme tilbage til senere i debatten – at man jo også bruger betydelig mere maskinkraft og dieselolie og dermed CO₂-udledning osv. for at erstatte pesticiderne. Det er jo også en del af sandheden.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg tror, pesticidområdet er det område, der deler vandene mest miljømæssigt i Folketinget.

Man skulle ikke tro, det var det samme forslag, vi diskuterede, når man hører på den ene side samtlige borgerlige ordførere, og på den anden side ordførerne fra regeringspartierne og SF og Enhedslisten. Man skulle ikke tro, det var det samme forslag, man diskuterede.

Inden jeg knytter bemærkninger til de enkelte indlæg, så er det vigtigt for mig på regeringens vegne at sige tak til Folketinget for, at man er villig til at gå ind i forhandlingerne om dette forslag.

Jeg vil også gerne sige tak til det store flertal, der er bag den del af forslaget, der handler om

implementeringen af biociddirektivet, og også sige tak til det noget mindre flertal, der støtter en styrket indsats eller bedre bemyndigelser på pesticidområdet.

Min konklusion i dag er, at der er flertal for alle dele af forslaget, som det er lagt frem her, idet dog mange har det ønske, at vi deler dem op, så vi behandler dem hver for sig.

Selv om der er flertal for begge dele, så ligger det naturligvis i sagens natur, at vi er parat til at drøfte de her spørgsmål. Det ligger også i sagens natur, at vi naturligvis er parat til at drøfte den handlingsplan, der i øjeblikket er ude til høring.

Det har været regeringens bestræbelse at sikre, at den handlingsplan flugter Bichel-udvalgets påvisning af, at man ved anvendelse af nogle kernemidler var i stand til uden økonomiske omkostninger over en kortere årrække for landbrugserhvervet at opnå en væsentlig forbedring af miljøtilstanden, faktisk noget der minder om en halvering af miljøbelastningen fra pesticiderne.

Det har regeringen tilsluttet sig, det har vi arbejdet ud fra. Vi har prøvet at fastsætte et mellemål, et operativt mellemål på to. Mange ordførere har gjort opmærksom på, at de her tal jo kan svinge meget med vejrlig osv. Det er jeg selvfølgelig klar over, og derfor er det jo ikke et matematisk tal, men det er et mellemål, der skal gøre, at vi ikke igen siger: om 10 år. Ikke igen siger, at engang, når vi er sikre på, at det ikke er os selv, der har ansvaret med mere, så skal man nå et eller andet mål.

Det var jo det, man gjorde i 1987. Det var det, Kristeligt Folkeparti i øvrigt udmærkede miljøminister, hr. Christian Christensen, gjorde i 1987. Han slyngede et tal ud, som så skulle nås i løbet af 10 år, uden at anvise midlerne til at nå det tal.

Nu kommer vi med midlerne. Vi tager udgangspunkt i Bichel-udvalgets midler, og så siger vi, at hvis man ikke kan nå det og lave disse frivillige aftaler, så er det nødvendigt med nogle bemyndigelser.

Jeg tror, hr. Jørn Jespersen har fuldstændig ret, når han til hr. Kalnæs understreger, at heri ligger der jo ikke en truende erklæring om, at hvis de ikke vil makke ret, så kommer vi efter dem med erklæringer. Her ligger der summen af de bitre erfaringer med de hidtidige forsøg på det her område.

Vi skriver 2000 nu, der er gået 13 år. Der er gået 13 år, og der er nået meget lidt, når det

drejer sig f.eks. om behandlingshyppigheden med hensyn til pesticider. Det er imidlertid ikke det samme som at sige, at alt er skidt, eller at der slet ikke er nået resultater på det her område. Faktisk mener jeg, at pesticidområdet er et af de steder, hvor vi virkelig har gjort fremskridt. Vi har, som hr. Ole M. Nielsen understregede det, faset en lang række pesticider ud, der truede vores grundvand, og vi vil blive ved med at køre den linje.

Vi har bragt Danmark i en førerposition i forhold til resten af EU, når det drejer sig om revideringen. Vi har også halveret mængden af aktivstof, som det i sin tid var en del af målsætningen i 1987-planen. Det er sket. Vi har frivillige aftaler. Vi har aftaler om udfasning i hele den offentlige sektor. Vi har et ønske om at fjerne pesticider fra private haver, og vi udvikler til stadighed metoder til at gøre tingene bedre.

Danmark ligger ikke godt nok ud fra vores miljømæssige holdninger, men i sammenligning med andre lande med et tilsvarende landbrug som vores ligger vi stadig flot. Derfor er jeg enig med dem, der siger, at regeringens handlingsplan faktisk er ambitiøs, og jeg har svært ved at dele hr. Jørn Jespersens synspunkt om, at den er uambitiøs. Den er ambitiøs, og den bliver ikke nem at nå, men vi er altid parat til at drøfte, hvordan vi kan gøre tingene bedre, hvis hr. Jørn Jespersen har bedre instrumenter og bedre midler og bedre ideer.

Jeg har lige et par bemærkninger yderligere om bemyndigelserne på pesticidområdet. Som jeg har forstået det, så er de, der er kritiske over for bemyndigelserne, alene kritiske over for de to bemyndigelser, der henholdsvis giver mulighed for at fastsætte kvoter og sanktioner for kvoteoverskridelser på pesticidområdet og udlægning af randzoner i nærheden af målsatte vandløb og søer. Det er de to bemyndigelser, man er kritisk indstillet over for.

Hvis man også er kritisk indstillet over for den tredje bemyndigelse, der gør det muligt i selve godkendelsen af et pesticid at tage hensyn til jordbundsforhold, årstidsforhold, så vil jeg gerne have den melding nu. Jeg har hidtil opfattet det sådan, at det er en fornuftig ændring af vores godkendelsespraksis, at man kan sige: O.k., vi accepterer det pågældende pesticid under forudsætning af, at det kun bruges på bestemte jorder og under forudsætning af, at det ikke bruges på bestemte tider af året.

Hvis det er rigtigt, og jeg kan se på ordførernes minespil, at det vist er rigtigt opfattet, så er

det altså alene de to bemyndigelser, der har at gøre direkte med Bichel-planen, og der vil jeg gerne understrege, at det er vores ønske, at vi ikke bliver nødt til at gøre brug af nogen af de to bemyndigelser, men vi tror, de er forudsætningen for, at man kan nå en fred. Jeg skal ikke drage hårdtrukne paralleller til sikkerhedspolitikken, men det er vel ikke en helt ukendt tanke, at man undertiden har våben for at sikre freden, og at den bevæbnede tit er bedre i stand til at sikre freden end den ubevæbnede. Det er i al sin enkelthed, uden at parallellen skal trækkes for langt, det, der er synspunktet bag dette. Men lad os snakke om det. Jeg er altid parat til at drøfte det, men jeg glæder mig over, der er et flertal for forslaget.

Jeg glæder mig også over, at ingen har udtalt sig kritisk om en øget indsats på kosmetikområdet. De sidste dages oplysninger om allergiproblemerne i forbindelse med parfume, herunder også den meget dyre parfume, tror jeg har efterladt et indtryk af, at vi er nødt til at styrke vores indsats på dette område, og det kan ikke være rigtigt, at pengene skal skrives ud over skattebilletten. De må tages fra den industri, der lever af at frembringe, importere og sælge parfumen. Så det har jeg været glad for. Ligesom jeg har været glad for de bemærkninger, der bliver sagt om biociddirektivet.

Hr. Jørn Jespersen fremhævede en række af de meget centrale ting, der er slået fast i det nye biociddirektiv, og jeg er enig i hans synspunkt. Selv om fru Gottlieb har ret i, at man først kan fælde sin endelige dom over beskyttelsesniveauet, når alle de tekniske ting er på plads, så er der ingen tvivl om, at der her er knæsat meget vigtige miljøpolitiske principper, som vi har god grund til at følge op på andre områder inden for kemikalieområdet i det europæiske samarbejde.

Vores klare bedømmelse er, at gennemførelse af biociddirektivet vil føre til en forhøjelse af beskyttelsesniveauet i Danmark, og det glæder vi os over.

Så selv om vi har lidt uenighed om, hvor bevæbnede vi skal være i gennemførelsen af Bichel-udvalgets ting, så har jeg, synes jeg, grund til at glæde mig over en positiv holdning til regeringens forslag, og så vender vi tilbage til drøftelsen dels i forbindelse med behandling af de spørgsmål, jeg forudser, udvalget vil stille, dels i drøftelsen i udvalget af regeringens pesticidhandlingsplan. Vi har kun det ene ønske at nå frem til aftaler, instrumenter, der gør, at det

gode resultat, der blev nået i Bichel-udvalget, også bliver gennemført i virkeligheden.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg skal lige gøre opmærksom på, at jeg er blevet orienteret om, at en række ordførere ønsker en anden ordførerrunde: hr. Hans Christian Schmidt, fru Henriette Kjær, hr. Ebbe Kalnæs. Men før det tager vi de korte bemærkninger til ministeren, og det er først hr. Ole M. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jamen jeg vil da gerne kvittere for ministerens svar her. Det var jeg faktisk meget glad for. Det demonstrerede den balance, som jeg faktisk også forventede, fordi vi jo også sammen har været med til at lave nogle fornuftige ting på det område her, så det er helt fint.

Jeg vil også gerne bekræfte med hensyn til de tre bemyndigelser til ministeren, at jeg må indrømme, at jeg faktisk opfatter den tredje – den med hvornår man må bruge hvad, i hvilket vejrlig og på hvilken jord osv. – som en del af godkendelsesproceduren. Den er jeg helt med på, den har jeg ingen problemer med. Det er de to andre, som knytter sig til Bichel-rapportens målsætning, jeg er i tvivl om, og jeg blev også lidt foruroliget over ministerens formulering: at de to bemyndigelser vil ministeren bruge, hvis man ikke kan opnå de frivillige aftaler. Det må være en forkert formulering. Det må være, hvis man ikke kan nå resultaterne, man vil bruge dem, og jeg vil gerne have bekræftet, at det er sådan. (Ophold). O.k.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg forstod faktisk, at ministeren ville dele forslaget, men på en sådan måde, at vi først fik førstebehandling af den del, der gjaldt EU-direktivet, og senere af delen om pesticider. Jeg forstår nu, at det ikke er sådan, det skulle tolkes, og derfor har jeg anmodet om at få ordet i anden runde.

Men jeg vil godt lige sige til ministerens svar indtil nu om bemyndigelser, at jeg synes, det er en underlig måde at tale om, at bemyndigelserne alene skal tjene det formål, at i tilfælde af, at man ikke kan få de aftaler, man gerne vil have, har man jo altid bemyndigelserne. Og så siger ministeren i samme åndedrag, at vi skal huske, at det ikke er noget pressionsmiddel.

Man skal arbejde herinde i Folketingssalen for at tro på det. Man skal jo ikke langt udenfor for ikke at gøre det, så den fair play-melding kan bedst stilles op på følgende måde: Det er helt fair, at der stiller to hold op til en fodboldkamp, men det er ikke fair, at det ene hold har lov til at udvælge dommeren. Og det er det, der sker her. Man har et hold og siger: Vi går i gang. Og til hold på den anden side siger man: Husk nu, at hvis alt går galt, så har jeg udpeget dommeren. Det er simpelt hen ikke rimeligt.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg følte bare trang til en kort bemærkning, fordi det billede ministeren gav af, at man sikrede sig våben, vel kræver, at man i hvert fald har en eller anden fornemmelse af, at man har fjender.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hvis ikke andre ønsker ordet, går vi over til anden runde af ordførerne.

Hr. Hans Christian Schmidt, og jeg gør opmærksom på, at taletiden er 3 minutter.

Hans Christian Schmidt (V):

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi i Venstre var og er af den opfattelse, at sådan som nr. L 157 fra starten var skruet sammen, ville vi have i en helt grotesk situation. Det kommer meget til udtryk i den del af lovforslaget, der indeholder bemyndigelser til ministeren, så ministeren kan gennemføre Bichel-udvalgets anbefalinger og, som det hedder i den skriftlige fremsættelse, understøtte den kommende pesticidhandlingsplan.

Nu er det sådan, at som udgangspunkt opfatter vi Pesticidhandlingsplan II som en frivillig aftale, der skal løbe frem til udgangen af 2002, og set i det perspektiv kan jeg ikke se nogen som helst begrundelse for, at ministeren behøver at få bemyndigelse allerede nu. Der er tid nok, ja, der er faktisk 3 år at løbe på.

Tilbage står så, at man kan fundere over, hvad årsagen er til, at der skal gives bemyndigelse. Jeg ved ikke, om hastværket med at få bemyndigelsen lagt i lovgivningsmæssige rammer skal forstås derhen, at ministeren ikke har til sinds at respektere den frivillige aftale eller vil bruge bemyndigelse som en form for pressionsmiddel. Det er i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt nødvendigt med de bemyndigelser.

Og så må jeg sige til ministeren, at det er jo helt klart, at de bemyndigelser ikke lægger op til at følge Bichel-udvalget. Det er det modsatte, der er tilfældet. Må jeg citere fra De Danske Landboforeninger og Dansk Familielandbrug, bilag 482, almindelig del, fra Miljø- og Planlægningsudvalget. Der står:

»Indledningsvis skal vi understrege, at regeringen med dette forslag til en ny pesticidhandlingsplan, der går betydelig videre end Bichel-udvalgets anbefalinger, endnu en gang medvirker til yderligere at forringe den i forvejen meget utilfredsstillende økonomiske situation for dansk landbrug. En gennemførelse af planen, som den nu foreligger, kan føre til, at en del af dansk planteproduktion flyttes til udlandet.«

Og vi kan jo gå videre og tale om sprøjtefri randzoner, hvor Bichel-udvalget jo ikke lægger op til, at det skal ske uden kompensation, men tværtimod med kompensation.

Jeg forstår godt, at ministeren siger: Kære Folketing, hjælp mig med at få stærke våben, thi nu skal jeg ud i en voldsom kamp. Ja, det er sandt, men det har ministeren jo også af hele sit hjerte bedt om.

Det er uforståeligt, at vi endnu ikke er nået så langt, at vi kan begynde at forhandle og tale sammen, men hellere vil kamp frem for forhandling. Det er en trist udvikling, og det klæder bestemt hverken regeringen eller den del af Folketinget, der støtter den.

Henriette Kjær (KF):

Jeg havde faktisk forstået den socialdemokratiske ordfører sådan, at lovforslaget ville blive delt op i to, men jeg kan forstå, at det ikke er tilfældet. Men det er der behov for. Vi bliver nødt til at have en mere grundig debat om Pesticidhandlingsplan II, hvis ministeren virkelig vil gøre forslaget til lov, så Det Konservative Folkeparti vil stille ændringsforslag om at få afsnittet om Bichel-udvalgets rapport helt fjernet fra lovforslaget, og så må der komme et nyt lovforslag, der kun drejer sig om pesticiderne.

Hvis vi ikke får imødekommet vort ønske, bliver jeg altså nødt til at kommentere spørgsmålet om behandlingshyppigheden. Jeg er fuldstændig enig i, at den skal så langt ned som muligt, men 2 ser altså ud som et magisk tal, og problemet med et fast tal på 2 er jo, at der ikke er den smidighed, der er behov for. Nogle vil sikkert kunne komme langt længere ned end 2, helt ned på nul, men så er der nogle, der vil have behov for at ligge over 2, og så er proble-

met der. Ministeren må give tilsagn om, eller også må vi behandle det i udvalget, at 2 ikke er en fast grænse, men at tallet kan debatteres. Jeg kunne også godt tænke mig at vide, hvordan ministeren vil administrere den ordning.

Men det korte af det lange er altså, at vi ønsker et helt nyt lovforslag og en helt ny debat.

Svend Aage Fauherholdt (DF):

Når der lyder lidt kritik af dette forslag med hensyn til forbrug af kemikalier, er det jo nok, fordi man synes, det måske går lige stærkt nok.

Vi er jo ikke alle sammen lige stærke tilhængere af, at man indfører økologien overalt. Vi er nogle af en vis alder, der kan huske tilbage til den tid, da vi faktisk havde økologisk landbrug her i Danmark, hvor det var vanskeligt at skaffe pesticider og kemikalier, og landbruget blev drevet på en anden måde.

Det er helt klart, at vi skal finde frem til nogle alternativer, og at vi skal finde frem til nogle ting, som kan erstatte de ting, vi fjerner, for vi kan ikke gå tilbage næsten til stenalderen overalt i Danmark. Vi skal have en produktion, som producenterne kan leve af, og vi ved jo også, at vi måske skal producere for at hjælpe den tredje verden. Derfor er vi selvfølgelig kritiske over for, at det måske går lige rigelig stærkt.

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne med det samme meddele, at fru Henriette Kjærs opfordring til at lave et ændringsforslag vil vi selvfølgelig støtte.

Jeg vil gerne sige – jeg tror, jeg har sagt det adskillige gange, men det gør man jo i denne branche – at vi lever i et samfund, som efterhånden ikke gør så stor brug af kirken længere, men hvor folk har brug for dommedags- og fragmenterede chokoplysninger, og det er miljøpolitikken i for sig udmærket egnet til.

Der er omkring 80 pesticider i brug i landbrug og jordbrug i dag; det svinger lidt op og ned, alt efter hvordan listen ser ud. Det er noget af det mest gennemtestede, vi har, og det er noget af det, vi ved mest om. Vi har faset en lang række ting ud, som vi har været dybt enige om, men på et eller andet tidspunkt skal vi nok holde op og få de rigtige proportioner ind i sagen.

Jeg har også nævnt ved adskillige lejligheder, at vi har et hullet kloaknet i dette land. Vi bruger 250.000 t kemikalier af forskellig slags med forskellig belastning af miljøet i den almindelige dagligdag, også i husholdningerne, og de kemikalier pibler ud alle vegne. Det er i virke-

ligheden en ret alvorlig sag, men den gør vi ikke noget ved. Vi har et stort medicinforbrug, og vi ved, at når sukkerkapslerne bliver opløst, når de er kommet igennem kloaksystemet og er kommet ind i de biologiske rensningsanlæg, bliver medicinen fuldt aktiv igen, for vi kan måle det i havet. Der er en lang række stoffer, som er nævnt i biocidhandlingsplanen, men som vi ikke ved noget om. Vi ryger smøger, vi drikker kaffe, og der er 825 flygtige stoffer i kaffe, men vi ved måske kun noget om de 25. Kaffe er i øvrigt væsentlig giftigere end stort set alle de pesticider, der anvendes i jordbruget i dag, så der mangler altså proportioner i diskussionen.

Spørgsmålet er så, hvor stærkt det skal gå. Vi er selvfølgelig helt enige i, at forbruget skal så langt ned, som det er muligt, men vi er altså også enige i, at det skal foregå på en ordentlig måde. Man indfører økologi og regner med, at man redder verden. Ø-mærket har jeg ikke noget imod, men det er et politisk valgt produktionsmærke. Det har intet med kvalitet at gøre, det har intet med sundhed at gøre, og det har intet med noget som helst at gøre. Det er et politisk valg, og vi ved, at det ikke kan leve op til en række ting.

Vi importerer en lang række foderstoffer og alt muligt andet, som indeholder pesticider, og vi ved, at hvis vi fortsætter denne linje, får vi tilført langt farligere pesticider i langt større omfang. Derfor synes jeg, det ville være herligt, hvis ministeren ville acceptere, at vi bør diskutere hele Bichel-rapporten endnu en gang. Vi har alle sammen sagt, at den er et udmærket stykke papir, men jeg synes faktisk, vi skal have en debat og ikke foregribe tingene på denne facon. Jeg synes ikke, metoden er rigtig.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Jeg siger formanden tak, fordi jeg får ordet.

Jeg skal lige gøre opmærksom på et enkelt forhold. Jeg har sagt, hvad jeg tror, jeg kan sige i dag, men jeg er parat til at fortsætte drøftelsen, og jeg synes, at udvalget er et velegnet sted at diskutere både forslagets enkeltbestemmelser og Pesticidhandlingsplan II. Men uanset hvor diskussionen skal foregå, deltager regeringen selvfølgelig meget gerne i den.

Jeg har bedt om ordet for at forklare fru Henriette Kjær, hvad det vil sige at dele forslaget. Rent teknisk vil det sige, at man deler det op, så det kommer til afstemning ved anden og tredje behandling som to forskellige forslag, og det

betyder, at partierne kan stemme forskelligt til de to forslag. Efter de meldinger, vi har fået i dag, vil hele Folketinget minus Enhedslisten stemme for biociddelen, og når det drejer sig om pesticiddelen, vil en meget stor del af Folketinget stemme imod forslaget, sådan som det er formuleret i dag. Men regeringen har selvfølgelig et håb om, at der vil være et flertal for forslaget, som inkluderer SF, Enhedslisten og regeringspartierne.

Sådan er situationen i dag, men der jo ingen, der ved, hvordan den vil være, når vi er færdige med forhandlingerne. Men når man deler et forslag, så det kommer til afstemning som to forskellige forslag ved tredjebehandlingen i Folketinget, som jeg altså har givet tilsagn om, tror jeg, det vil lette situationen for både Det Konservative Folkeparti og andre partier i Folketinget.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg betragter dette indlæg som et indlæg i anden ordførrunde.

Jeg har vistnok i min dialog med hr. Jørn Jespersen sagt det, jeg ville sige om lovforslaget og ministerbeføjelserne, men jeg vil gerne kvittere for ministerens imødekommenhed. Jeg tror, vi kan få noget fornuftigt ud af det, hvis vi kan snakke sammen om tingene.

Jeg tror, at modellen kunne være, at vi laver en handlingsplan, som går over 10 år, og den må gerne indeholde nogle stopprøver. En første stopprøve efter år 2002 er nok for tidligt, men lad os så tage en stopprøve efter år 2004 og en efter år 2007, for så tror jeg, vi kan nå frem til noget, der er fornuftigt. Jeg kan jo høre, at vi har de samme målsætninger, men der skal bare lidt tid til.

Jeg var lidt inde på bær- og frugtavlernes før, og jeg ville gerne have, at man kunne håndtere dem specielt i en sådan handlingsplan, for det er simpelt hen slut med at avle frugt og grønt i Danmark, hvis avlerne ikke kan få lidt sikkerhed for, at de kan køre videre. Det skal selvfølgelig ske på en kontrolleret måde, men de ønsker vel heller ikke at grise, så jeg vil meget gerne lægge op til, at det er den slags drøftelser, vi får, og at vi får ministerbeføjelserne knyttet sammen med en sådan handlingsplan.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes da, det var en interessant tanke fra Kristeligt Folkeparti, men den kræver jo en

konkretisering. Hvis man nu også laver en langsigtet målsætning på f.eks. 10 år, hvad mener Kristeligt Folkeparti så, målsætningen for behandlingshyppighed skal være om 10 år? Hvis den kan blive tilstrækkelig lav, sådan at den lægger op til teknologiudvikling og til nye måder at bekæmpe ukrudt på og dermed en massiv fjernelse af pesticider, så vi begynder at nærme os nul, så synes jeg, det er meget interessant. Og det er klart, at vi så skal have nogle delmålsætninger, der gør, at vi kan se, om vi er på rette vej.

Det giver så anledning til mit andet spørgsmål: Hvad skal vi gøre, hvis vi undervejs kan konstatere, at delmålsætningerne heller ikke realiseres?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Det sidste tror jeg ikke, jeg kan svare på her og nu. Det overvejede jeg også lidt, før jeg gik på talerstolen før. Det skal vi selvfølgelig overveje.

Men hensyn til målsætningen, så mener jeg, det er Bichel-rapportens forudsætninger, vi bygger på. Dem har jeg læst, så jeg tror på, at vi kan finde målsætningen for den 10-års-periode i det, man faktisk var enig om i Bichel-rapporten. Jeg tror faktisk på, det er den, man skal bruge.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Det var med tilfredshed jeg noterede, at ministeren var indstillet på, at vi skulle gå i forhandling på området. Det synes jeg altså også vi skal, og jeg vil kvittere for det og sige til ministeren, at jeg går ud fra, at det skal forstås nøjagtig, som det er sagt. For det er meget vigtigt, at vi nu har samlet hele erhvervet, alle organisationerne i et Bichel-udvalg. Det var for mange et, skal vi sige, svært materiale at komme igennem, for mange var der nogle kameler, de skulle sluge, men man enedes. Her har vi stået i Folketingssalen og rost det parti efter parti og sagt, at netop det, at man var sammen om det, var det, som vi synes skulle vise vejen frem.

Derfor skal jeg endnu en gang understrege over for ministeren: Lad nu være med at bringe et erhverv ud i en situation, hvor man pludselig får nogle, der igen er modstander. Brug medspillere, det giver langt det bedste resultat.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 158: Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet. (Afløring af affald fra skibe og anmeldelse vedrørende strandsanering).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 15/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Niels Bloch Jespersen (S):

Lovforslag nr. L 158 handler jo om en ændring af havmiljøloven, som skal regulere afløeringsforanstaltningerne for affald fra skibe samt anvendelse ved strandsaneringer. Vi kender alle billedet fra fjernsynet med ødelagte strande, olieindsmurte fugle, der forkvaklet prøver at løfte deres vinger. Baggrunden er alt for velkendt: Miljøkatastrofer, der koster samfundet millioner i oprydning, titusindvis af havfugle, der må lade livet, tabte turistindtægter, da ingen jo ønsker at holde ferie midt i en oliepøl.

Vi har igennem årene taget mange initiativer, der skal formindske risikoen for disse store miljøkatastrofer. Men vi skal også have sat en stopper for de mindre olieudslip, hvor man for at spare tid og penge slipper spildolie m.v. ud i vores farvande. Vi må sikre os, at de miljøprincipper og normer, som vi har udarbejdet på landjorden med respekt for det fælles miljø, også kommer til at gælde på havet. Her er det desværre ikke nok at appellere til skippernes og redernes gode vilje. Vi skal have strammet op